

VERSLAG VERGADERING BEHEERRAAD WADDENGEBIED

Donderdag 1 december 2016, 10:00 - 12:00 uur

Huis voor de Wadden, Benedenzaal, Ruiterskwartier 121a, Leeuwarden

Aanwezigen:

Jaap Verhulst (vz), Paul Mijland (i.p.v. Anco Hoogerwerf), Hendrikus Venema (secr), Chris Braat (i.p.v. Wilfred Alblas), Marco Glastra, Tamara Bok, Remt Meyer, Henk de Vries, Bé de Winter, René Breukel (i.p.v. Wout Jan Adema) Wanda Geertsema, Robert Lanting, Bart Muntjewerf (verslag).

Gasten:

Kim Uittenbosch (Actieplan Vaarrecreatie), Kor van Wijngaarden (Wadvvaarders Society), Cees van Roon (Vereniging Wadvvaarders), Pam Wennekes (Ver. Beroepschartervaart), Jan Beekman (opvolger Kim Uittenbosch), Michiel Firet (Beheeropgave Waddenzee), Nienke Dijkstra en Albert Jan Zijlstra (Actieplan Plastic Soep Waddenzee), Olga van der Valk (WER/Overzicht Baten Waddenzee).

Afgemeld:

Wilfred Alblas, Wout Jan Adema

1. AGENDA

Vergadering stemt in met de voorliggende agenda.
Korte voorstellingsronde.

2. EVALUATIE ACTIEPLAN VAARRECREATIE (AVR)

Toelichting Kim Uittenbosch (PRW/AVR)

Nu AVR 2,5 jaar loopt zijn alle zaken goed opgepakt door betrokkenen, zelfs beter dan verwacht. Er is recent veel aan communicatie erecode gedaan door Waddenunit en Beheerders. Nieuwe doelgroepen moeten nog worden benaderd, zoals surfers (met inzet van D. van Rijsselberghe) en huurboten. Verder uitwerken van het thema gastheerschap wordt opgepakt door de Eilanden met inzet van Sjon de Haan.

Jachthavens maken nu de slag van meer naar beter. Een gezamenlijke inzet moet hier nog extra worden gestimuleerd.

Uit data vaarbewegingen over het wad zie je dat de grote meerderheid zich via de grote geulen verplaatst van wal naar eilanden. Er zijn veel monitoringsdata beschikbaar, maar een goede analyse en voortgang hiervan is heel belangrijk.

Dynamische zonering, dus afsluiten alleen als nodig, is ingewikkeld maar biedt ook kansen. Dit mede door modernisering van boeien, wellicht zelfs via virtuele boeien.

De lijn welke bij AVR is ingezet op preventie werkt positief, waarmee meer wordt bereikt dan alleen via de lijn van handhaving.

Ten aanzien van gastheerschap moet er beter worden samengewerkt om tot een meer afgestemde overkoepelende aanpak te komen.

Inzet van duurzaamheid bij de waddenhavens via Werelderfgoed is lastig, maar blijft aandacht houden.

Slibproblematiek wordt genoemd door de havens en specifiek voor Schiermonnikoog. Deze gemeente ziet deze problematiek als te groot voor haar gemeente om alleen op te lossen.

ACTIE: *Komende tijd inzet ten behoeve van het bereiken van de nieuwe doelgroepen in de recreatievaart. Beheerraad hiervan halfjaarlijks op de hoogte houden (PRW/ Jan Beekman).*

ACTIE: *Eind 2018 moeten de verantwoordelijkheid van taken t.b.v. realisatie van het actieplan structureel bij de eerste verantwoordelijke organisaties zijn belegd. Voortgang melden aan Beheerraad (PRW/Jan Beekman).*

UITDIEPING SWA-ACTIEPUNTEN

3. CONCEPT-RAPPORTAGE BEHEEROPGAVE WADDENGEBIED

Toelichting Michiel Firet (PRW/SBB)

Deze Beheeropgave Waddengebied geeft een totaal beeld van het beheer in het Nederlandse Waddengebied met een horizon voor de komende 10 jaar. Het brengt de intenties, grove kostenraming, maar ook witte vlekken waar nog een slag gemaakt moet worden in kaart. Geconcludeerd wordt dat het met veel natuur in het gebied (nog) niet goed gaat. Er is een problematische teruggang van vissen en vogels. Ook de slibproblematiek is knellend. Het gaat wel goed met zeehonden en schelpdieren.

Een conclusie is dat er niet één algemene conclusie ligt, maar juist vele kleinere die samen één grote vormen. Opvallend is dat in het hele verhaal visserij niet meespeelt. Dat is een bijzondere conclusie, die om een nadere analyse vraagt.

De discussie geeft aan dat heel veel boven tafel is gebracht. Vraag is nu hoe dit te presenteren richting de politiek. Hoe krijg je deze analyse goed onder de aandacht van de landelijke politiek. Waarom zijn bepaalde zaken ook niet genoemd (bv Westgat)? Over welk financieel gat praat je? Wie is hier verantwoordelijk voor?

Algemene conclusie: ga één stap terug, kijk goed naar de opdracht en concludeer op basis daarvan richting één heldere conclusie. Maak analyse scherp en zorg dat deze boodschap op tijd in den Haag ligt.

ACTIE: *zorg dat de benadering niet te wetenschappelijk wordt, daarmee worden conclusies politiek onduidelijk. Wees in advies aan politiek in januari 2017 helder en maak een duidelijk statement (Michiel Firet).*

ACTIE: *Er wordt een extra bijeenkomst belegd op 18 januari 2017 voor een verdiepingsslag van deze verkenning, zodat een helder statement op het juiste moment naar politiek verantwoordelijken in den Haag kan (voorbereiding Michiel Firet).*

2) ACTIEPLAN PLASTIC SOEP WADDENZEE

Toelichting Nienke Dijkstra

Op basis van de presentatie in de Beheerraad van september 2015 is het plan aangepast en ligt nu als actieplan voor ter bespreking voor. De kern is gericht op drie sporen: 1) voorkomen dat plastic in de Waddenzee komt, 2) doelmatig verwijderen van plastic zwerfafval uit de Waddenzee en 3) economisch rendabel verwerken van plastic zwerfafval.

Op 11 november is er een werkcongres gehouden, wat vele gesprekken heeft opgeleverd en wat tot dit actieplan heeft geleid. Er ligt een kuststofakkoord, maar dat werkt in de praktijk niet. Daarom nu dit actieplan met 12 concrete acties. De kracht van dit plan ligt in afstemming, samenwerking, kennis delen en slimme verbindingen aangaan.

Suggesties die gedaan worden is hieraan een publieksdag te koppelen. EZ moet hier ook kansen stimuleren ten aanzien van hergebruik van plastics. Conclusie is dat er een sterke regie op deze problematiek moet komen en dat de aanpak helderder/krachtiger moet worden geformuleerd (wie, wat wanneer en hoe gecommuniceerd).

ACTIE: *Op één A4tje de actie uitwerken waar u als lid van de Beheerraad in de lead bent. Deze uitwerking geeft ook de andere beheerders inzicht in de tijdsplanning, wat er nodig is en hoe u deze actie uitvoert. Waar nodig/wenselijk zoekt u hiertoe (vooraf) contact met andere beheerders. In het actieplan staan suggesties voor samenwerking. Tevens geeft u aan wie binnen uw organisatie de contactpersoon is voor dit onderwerp (inclusief contactgegevens) (Actie van alle leden Beheerraad).*

ACTIE: *Eventuele knelpunten waarvoor u hulp nodig heeft van andere beheerders en/of andere organisaties maakt u inzichtelijk. Wij vragen u daarbij ook om met een voorstel te komen hoe u dit knelpunt(en) denkt op te lossen. Deze knelpunten kunnen we dan plenair bespreken in de Beheerraad van 18 januari (Actie van alle leden Beheerraad).*

ACTIE *Op 18 januari willen wij u vragen om in de Beheerraad in 2 minuten uw eigen actie toe te lichten (ondersteund met 1 sheet). (Actie van alle leden Beheerraad).*

4. OVERZICHT BATEN WADDENZEE

Toelichting Olga van der Valk (projectleider WER)

De projectleider licht de studie toe. Voormalig DLG heeft in 2015 een studie afgerond naar de kosten en baten van de Waddenzee. Deze studie richt zich op hoe de batenkant beter in beeld kan worden gebracht. Het rapport geeft antwoord op welke wijze deze baten afhankelijk zijn van de beheeractiviteiten en tevens uitgesplitst naar de private en publieke sector. Er is hier uitgegaan van de Waddenregio inclusief eilanden, Noordzeestroom en vastewalgemeenten. Het is noodzakelijk een balans te vinden tussen menselijke activiteit, wat tot welvaart leidt, versus natuur wat als welzijn wordt gezien. Meer welvaart leidt tot druk op welzijn. Er zijn extra maatregelen nodig om welvaartsdruk te compenseren via faciliterende beheermaatregelen voor wat betreft welvaart en/of door mitigerende maatregelen voor welzijn. Dit reguleren kan via restricties, sluiten van gebieden of via een goede ketencontrole, waarbij het bedrijfsleven verantwoordelijk is voor deze totale keten. De vraag aan de Beheerraad is hoe deze balans kan worden gerealiseerd?

Vragen worden gesteld of er niet meer cijfermatige onderbouwing is. Zo wordt er pacht betaald, maar vloeit dit geld wel weer terug naar het gebied? Ook kosten die verschillende beheerders en gebruikers maken zijn nog onvoldoende in beeld, maar dit viel niet tot de opdracht van deze studie. Algemene gedachte is dat geld dat verdiend wordt aan de Waddenzee, terug moet gaan naar de beheerders. Zo zou een extra bijdrage van 1 € per passagier bij veertochten naar het Wad aanzienlijk kunnen bijdragen aan onderhoud van vaargeulen. Er volgen vele voorbeelden zoals ook motorrijtuigenbelasting, maar dan voor Wadvaartuigen. Er zou nog een verdiepingsslag van deze studie noodzakelijk zijn.

ACTIE: De beheerraad wenst verdieping van deze studie met meer cijfermatige onderbouwing en wegen hoe deze faciliterende en mitigerende maatregelen kunnen worden gerealiseerd en hoe circulair meer gelden bij beheerders terecht kunnen komen. (actie Olga van der Valk)

5. JURIDISCH KADER VOOR NATURA 2000 EN NATUURONTWIKKELING

Toelichting Hendrikus Venema (PRW)

Aangegeven wordt dat dit concept juridisch kader (richtsnoer Natura 2000) ter kennisname geagendeerd is. Men kan kennisnemen van dit stuk. Tijdens de Beheerraad van 23 februari 2017 zal dit onderwerp geagendeerd worden ter nadere bespreking en discussie.

ACTIE: Agenderen "richtsnoer Natura 2000" voor de Beheerraad van 23-02-2017 (Actie Bram Streefland).

6. ACTIEPLAN BASISMONITORING

Toelichting Hendrikus Venema (PRW)

In verband met de afwezigheid van betrokkenen tijdens deze vergadering wordt het onderwerp niet nader toegelicht. Wel worden een aantal opmerkingen geplaatst.

- In de eerste plaats is de status van deze notitie niet helder.
- Het is niet concreet genoeg, het mist een aantal procedurestappen, De financieringsvraag is niet uitgewerkt en het kent geen helder tijdsplan. Er is daarom behoefte aan verdere uitwerking en concretisering van dit stuk.
- Daarnaast wordt aangegeven dat voor het Eems-Dollard Gebied een totaalplan voor dat gebied bestaat. Dat moet correct worden geïntegreerd binnen dit overkoepelende plan.
- De algemene conclusie is dat het plan concreter moet en geschikt moet worden gemaakt voor toepassing. Er moet een goed operationeel plan komen met tijdsplanning. De voorzitter geeft aan dat het OBW op deze wijze niet akkoord kan gaan met dit voorstel.

RWS geeft aan dat er een verbeteringslag zal plaatsvinden.

ACTIE: *RWS zal het plan verder optimaliseren en terug laten komen in de Beheerraad van 23-02-2017. (Actie Rick Hoeksema, RWS)*

7. BAROMETER SAMENWERKINGSAGENDA

In verband met de tijd kunnen opmerkingen ook na deze Beheerraad worden ingebracht. Bediscussieerd wordt dat de Beheeropgave bij de start niet goed is ingestoken. In verband met tijdsdruk wordt besloten de Barometer SWA voortaan eerder op de agenda te plaatsen.

ACTIE: *De Barometer SWA zal in de toekomst voor de te behandelen thema's worden geagendeerd tijdens de Beheerraad (actie secretariaat)*

8. VERSLAG BEHEERRAAD SEPTEMBER 2016

Geen opmerkingen en aanvullingen. Verslag wordt goedgekeurd.

9. Rondvraag & sluiting

- Er zal een extra Beheerraad worden ingepland in januari om de Beheeropgave nader te bespreken.
 - In de Beheeropgave moet meer aandacht komen voor het samengaan van de opdracht en de noodzakelijke financiële verplichtingen. Kijk ook waar je de conclusies van Olga van der Valk kan inpassen in de conclusies betreffende de Beheeropgave.
 - Benut de kansen die er liggen voor de Beheeropgave maximaal in bestuurlijke en politieke zin.
 - Er liggen vele parallellen tussen de Beheeropgave met de Structuurvisie Waddenzee, het Natuurbeheerplan Waddenzee en Noordzeekustzone en met het rapport Slibhuishouding Waddenzee. Deze laatste wordt door RWS aan de leden van de Beheerraad toegestuurd.
- Tevens wordt de vraag geopperd of de Beheerraad niet ook de klankbordgroep is voor KRW inzake de Waddenzee. Formeel is dat juist en dit wordt erkend.

De voorzitter sluit de vergadering en wenst de leden goede feestdagen.